

Bu sayfa Şu linkten yazdırılmıŐtır: [<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/taharet>]

[Fıkıh İbadet](#)

Soru

Taharet

Taharetsiz yapılan ibadetler kabul olmaz mı?

Cevap

İslamiyet, temizliğe büyük bir önem vermiŐtir. Taharet, maddî ve manevî kirlere arınmak demektir. Bir kısım ibadetlerin Şartı, baŐlangıcı, anahtarıdır. Temizlik bulunmadıkça bu ibadetler yerine getirilemez. Temizlik bulunmadıkça insan Yüce Allah'ın manevî huzuruna giremez. Nitekim bir hadis-i Őerîfte:

"Temizlik imandandır" buyurulmuştur.

Diğer bir hadis-i Őerifde de: "Namazın anahtarı temizliktir" buyurulmuştur.

Aynı zamanda temizlik sağlık için yararlıdır. Rızkın çoğalmasına sebep olur. Nitekim bir hadis-i Őerifde: "Temizliğe devam et ki, rızkına geniŐlik verilsin" buyurulmuştur.

Taharet: Lügat manası temizlik ve nezafet demektir. Din deyiminde taharet, pislik ve necasetten arınmış olmak veya hades (abdestsizlik) denilen Şer'î bir engelin kalkması halidir. Temiz olan Şeye tahir, temizleyici Şeye de "Tahûr veya Mutahhir" denir. Temizleme iŐine de, "Tathir" denir.

Taharetler, Kübra (büyük) ve Suğra (küçük) diye ikiye ayrılır.

Taharet-i Suğra (Küçük Temizlik): Abdestsizlik denilen hali gidermek için yapılan temizliktir, Abdest almak gibi.

Taheret-i Kübra (Büyük Temizlik): Cünüblük ile hayız ve nifas denilen hallerden çıkmak için yapılan yıkanmadır ki, ağıza ve burna su vermek şartı ile bütün vücut yıkanır. Buna "gusül, igtisal, boy abdesti" de denilir.

Taharet-i Suğra (Küçük Temizlik): Abdestsizlik denilen hali gidermek için yapılan temizliktir, Abdest almak gibi.

Taheret-i Kübra (Büyük Temizlik): Cünüblük ile hayız ve nifas denilen hallerden çıkmak için yapılan yıkanmadır ki, ağıza ve burna su vermek şartı ile bütün vücut yıkanır. Buna "gusül, igtisal, boy abdesti" de denilir.

Hades: Bazı ibadetlerin yapılmasına şer'an engel olan ve hükmen necaset sayılan bir haldir. Hades-i asgar (küçük hades) ve hades-i ekber (büyük hades) kısımlarına ayrılır.

Hades-i asgar (küçük hades): Yalnız abdest (taharet-i suğra) ile giderilen haldir. İdrar yapmak, vücudun herhangi bir yerinden kan çıkmak sebebiyle gelen abdestsizlik hali gibi...

Hades-i ekber (büyük hades): Ağız ve burun dahil bütün vücudun yıkanması (büyük temizlik) ile giderilen taharetsizlik halidir Bu hal da cünüblükten, hayız ve nifas denilen hallerden meydana gelir. Bunların ayrıntılı olarak açıklamaları ileride gelecektir.

Hades: Maddeten temiz ve pak olmayan herhangi bir şeydir. Buna "necis, gerçek necaset, pislik" de denir. Şöyle ki: Aslen veya geçici olarak temiz bulunmayan bir şeye necis ve necaset denir. Bunun çoğulu "Encas"dır. Örnek: Sidik aslen necis olduğu gibi, bulaştığı bir elbise de necis, pis ve murdardır. Aslen murdar olan şeye "Neces" de denir.

Hakîkî necasetler, namazda bağışlanan mikdarlarına göre, "Necaset-i hafife" ve "Necaset-i galiza, mugallaze" kısımlarına ayrıldığı gibi, akıcı olup olmamaları bakımından da, "mayi" ve "camid" kısımlarına ve görülüp görülmemeleri bakımından da "necaset-i mer'iyye" ve "necaset-i gayr-i mer'iyye" kısımlarına ayrılır.

Necaset-i Hafife: Pis olduğu konusunda şer'î delil olmakla beraber aksine bir görüş de bulunan şeydir. Bu tür necasetler bir delile göre murdar görülmekte ise de, diğer bir delile göre murdar sayılmazlar. Eti yenen hayvanların sidikleri gibi...

Necaset-i Galize: Pisliği hakkında şer'î bir delil olup aksine başka bir delil bulunmayan şeydir. İnsan ve hayvan tersleri gibi...

Necaset-i Mer'iyye: Yoğunluğu olan veya kuruduktan sonra görülebilen herhangi pis bir maddedir. Akan kanlar gibi...

Necaset-i Gayr-i Mer'iyye: Donup kalmayan veya bulaştığı yerde kuruduktan sonra görülmeyen herhangi pis bir maddedir. Sidik gibi.

Abdestsiz olarak ezbere Kur'an okumak caizdir. Boy abdesti almak durumunda olan bir kimse için mescide girmekte taharet şarttır. Abdestsiz bir kimse için ezber olarak Kur'an

---

okumak bir ibadet ise de, bunun yapılması taharete bağlı değildir. Taharetsiz (abdestsiz) yapılabilir.

(Büyük İslam İlmihali)

Maddi taharet olduğu gibi, manevi taharete vardır. Hadesten taharet manevi temizliği ifade ederken, necasetten taharet maddi temizliği ifade etmektedir. Örneğin abdest, boy abdesti gibi temizlikler manevi temizliği ifade eder. Elbisemize veya bedenimize bulaşan bir necaseti gidermek maddi temizliği ifade eder. İbadetler için en az maddi temizlik kadar manevi temizlikte gereklidir. Bunlara da yine taharet denmektedir.

Abdestle ilgili Büyük İslam İlmihalinde şöyle geçmektedir:

"Abdest belli organları usulüne göre yıkamaktan ve meshetmekten ibaret bir temizliktir, bir ibadet ve itaattir. Abdeste, güzel oluşundan ve temizliğe yardımcı olmasından dolayı "Vuzu" adı verilmiştir. Abdestin manevî birçok faydaları ve sevabları olduğu gibi, maddî olarak da pek çok yararları vardır. Vakit vakit abdest alan bir müslüman temizliğe riayet etmiş, temizliği alışkanlık haline getirerek kendisini, birçok hastalıklara sebebiyet verecek kirli hallerden korumuş olur. "Abdest üzerine abdest, nur üzerine nurdur." buyurulmuştur. Bir hadîs-i şerifte şu anlamdadır: "Her kim emrolunduğu gibi abdest alır ve emrolunduğu şekilde namaz kılsa, geçmiş günahları bağışlanır."

Namaz gibi bir kısım din görevlerini yerine getirmek için abdest almaya gerek vardır. Bu görevlerden her birinin yapılması, abdestin bir sebebidir. Abdestsiz bir kimse namaz kılamaz, tavaf edemez, bir mahfaza içinde olmaksızın Kur'an'ı tutamaz, Kur'an'ın tam bir ayetinin veya bir kısmının yazılı bulunduğu bir levhaya el süremez. Bunları yapmak haramdır. Fakat Kur'an-ı Kerimi ezber olarak veya karşıdan mushaf'a bakarak abdestsiz okuyabilir. Akıllı olan ve bülüğ çağına eren ve suyu kullanmaya gücü yeten her müslüman, gerektiği zaman abdest almakla yükümlüdür." (Ömer Nasuhi Bilmen)

Bir kısım ibadetler abdest olmadan veya taharetsiz olarak yapılabilse de abdest alarak yapmak daha güzel ve müstehabdır.

-